

Република България

Съвет по сигурност, Министерски съвет

Национална стратегия за кибер сигурност
„Кибер устойчива България 2020“ (2016)

www.cyberBG.eu

Националната стратегия по киберсигурността и
е-управлението

Кръгла маса „Национални приоритети в развитието на е-управлението“
21 Април 2017 г., София

Dr. George Sharkov

National Cybersecurity Coordinator (Security Council), Adviser PM Office

g.sharkov@government.bg

YOU ARE READING A PREVIEW OF A PAID ARTICLE. [SUBSCRIBE NOW](#) TO GET M

ESSAY

Why Software Is Eating The World

By MARC ANDREESSEN

August 20, 2011

This week, Hewlett-Packard (where I am on the board) announced that it is exploring jettisoning its struggling PC business in favor of investing more heavily in software, where it sees better potential for growth. Meanwhile, Google plans to buy up the cellphone handset maker Motorola Mobility. Both moves surprised the tech world. But both moves are also in line with a trend I've observed, one that makes me optimistic about the future growth of the American and world economies, despite the recent turmoil in the stock market.

In an interview with WSJ's Kevin Delaney, Groupon and LinkedIn investor Marc...

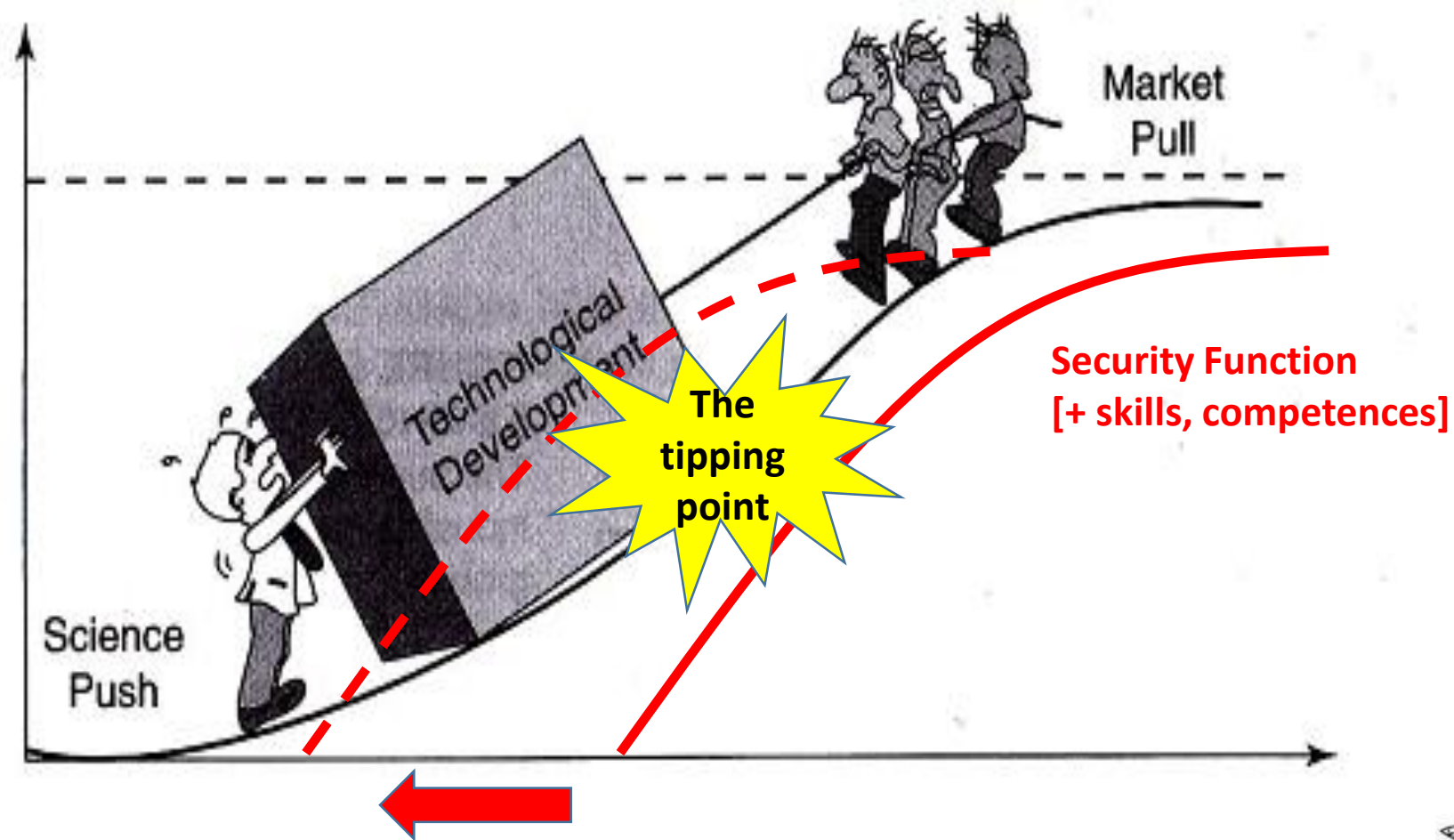
In short, software is eating the world.

More than 10 years after the peak of the 1990s dot-com bubble, a dozen or so new Internet companies like Facebook and Twitter are sparking controversy in Silicon Valley, due to their rapidly growing private market valuations, and even the occasional successful

Digital dependency:
If Software is eating the world,
are we safe ?

Ready for the Digital Dependency?

е-Управление

≠

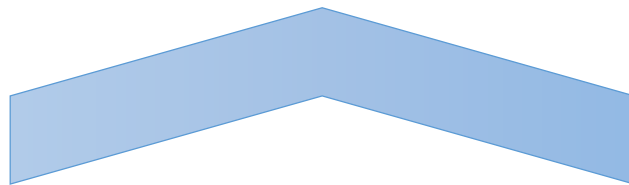
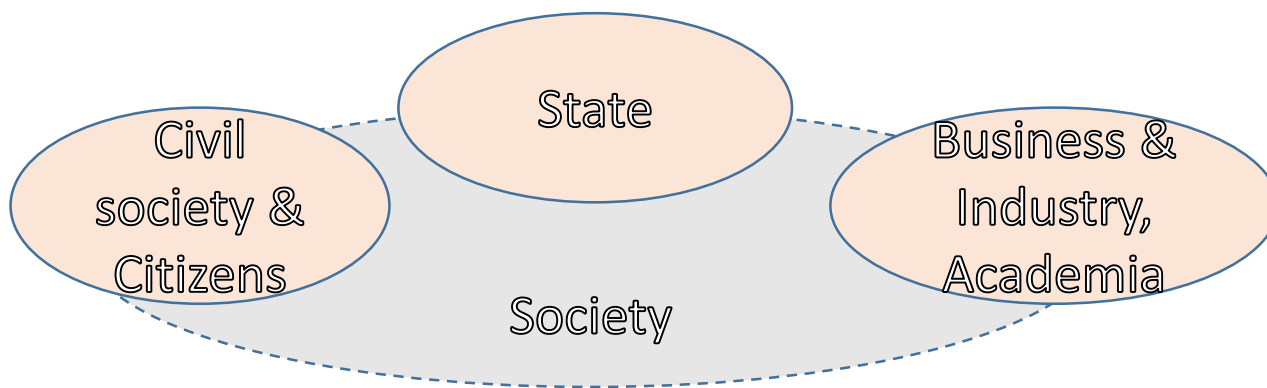
е-Услуги

**Сигурна, надеждна и устойчива
дигитална екосистема
(= кибер пространство)**

National Cyber Security & Resilience: A multi stakeholder engagement

www.cyberBG.eu

National strategies
USA, UK,
Netherland, Finland...

Подход и принципи

- **Ангажиране на всички заинтересовани страни**

държавни, бизнес и индустрия, академична и изследователска общност, граждани и неправителствени организации

- **Стратегията следва методиките и зададените рамки от ЕС, НАТО и световните организации, международни стандарти;**

- **Визия за развитие на България до 2020 г на три етапа**

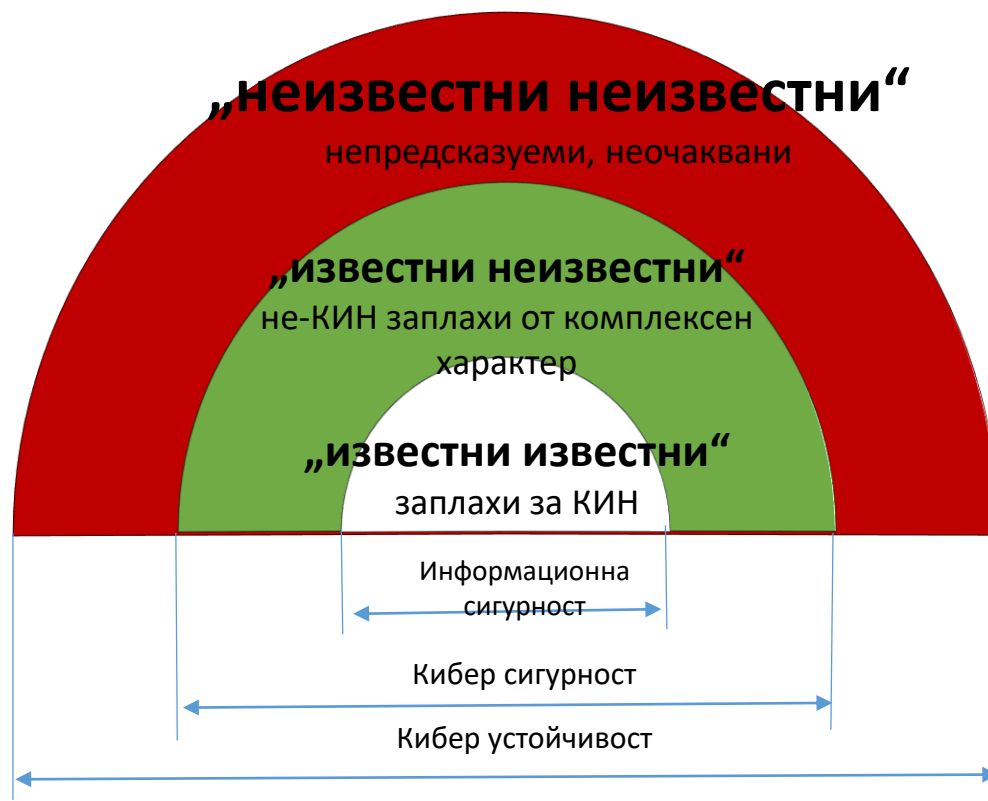
От: Базова кибер сигурност и „кибер хигиена“ - преодоляване на основни уязвимости в критични за държавата и обществото КИС и изоставането в ЕС и НАТО

До: Зряло състояние на кибер устойчивост (включително и срещу непознати атаки) и водеща и иновативна роля в няколко съвременни направления;

- Предложеният модел е съгласуван и подкрепен от водещи международни специалисти в областта на кибер сигурността и кибер отбраната, както и с партньорските организации от НАТО, ЕС и от държавите с най-развита система за кибер защита (САЩ, Нидерландия, Великобритания, Германия) - като основно негово предимство е признатата му функционална устойчивост на базата на мрежовия подход и разпределени ресурси, както и възможно най-бързото му реализиране и икономичност от гледна точка на финансови ресурси.

Готови за
„неизвестното“ ?

Фигура 1: Контекст на кибер устойчивостта.
КИН: Конфиденциалност, Интегритет, Наличие

Визия: Кибер устойчива България 2020

Обща структура

- 1 България в съвременното кибер пространство**
 - 1.1 Дигитална зависимост, заплахи и кибер сигурност
 - 1.2 Предизвикателства, рискове и възможности
- 2 Визия „Кибер устойчива България 2020“**
 - 2.1 Стратегически цели
 - 2.2 Фази
 - 2.3 Подход - общо усилие, ориентирано към резултати
 - 2.4 България – надежден международен партньор за сигурност и устойчивост на кибер пространството
- 3 Принципи**
- 4 Области на действие, цели и мерки**
- 5 Реализиране, контрол и актуализация**

Приложение 1: SWOT анализ за състоянието и предизвикателствата пред България в кибер пространството

Приложение 2: Фази (и пътна карта) за реализиране на стратегията

Фаза 1: Инициране и постигане на базов капацитет за кибер сигурност (2016-2017г.)

Фаза 2: Развитие – от капацитет към способности (2018-2019г.)

Фаза 3: Зряло и кибер устойчиво общество (2020 + г)

Приложение 3: Речник

Области на действие, цели и мерки

- 4.1 Установяване и развитие на националната система за кибер сигурност и устойчивост
- 4.2 Мрежовата и информационна сигурност – фундамент на кибер устойчивостта
- 4.3 Подобряване на защитата и устойчивостта на дигитално зависимите критични инфраструктури
- 4.4 Подобряване на взаимодействието между държава, бизнес и общество
- 4.5 Развитие и подобряване на регулаторната рамка
- 4.6 Засилване на противодействието на кибер престъпността
- 4.7 Кибер отбрана и защита на националната сигурност
- 4.8 Повишаване на осведомеността, знанията и компетентностите и развитие на стимулираща среда за изследвания и иновации в областта на кибер сигурността
- 4.9 Международно взаимодействие

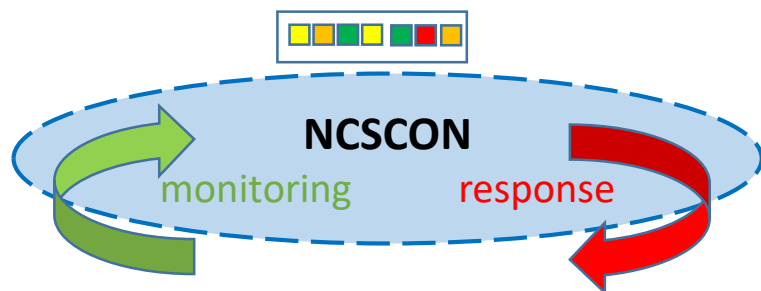
Области на действие, цели и мерки

- 4.1 **Установяване и развитие на националната система за кибер сигурност и устойчивост**
 - 4.1.1 Национален Съвет по кибер устойчивост (СКУ)
 - 4.1.2 Създаване на мрежа и структура за координация на оперативно ниво (НКОМКС)
 - 4.1.3 Национален координатор по кибер сигурността (НККС)
 - 4.1.4 Установяване на Национална система за управление при кибер кризи
 - 4.1.5 **Повишаване на ролята и отговорностите на държавните органи и структури, и на всички заинтересовани организации и лица**
- 4.2 **Мрежовата и информационна сигурност – фундамент на кибер устойчивостта**
 - 4.2.1 **Постигане на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност**
 - 4.2.2 **Повишаване на сигурността на системите за електронно управление, комуникационните и информационни системи на държавните институции и администрация**
 - 4.2.3 **Ангажиране на частния сектор в подобряване на МИС**
- 4.3 **Подобряване на защитата и устойчивостта на дигитално зависимите критични инфраструктури**
 - 4.3.1 Подобряване на взаимодействието между държавата и операторите на критични инфраструктури
 - 4.3.2 Развитие и **модернизация** на системите за управление и защита на критични инфраструктури
 - 4.3.3 Своевременно **разширяване на обхвата на действията за защита на новите области на кибер пространство**

е-Управление = система-от-системи

(национална) Система за киберсигурност = система-от-системи

- Непрекъснат мониторинг на национална **кибер-картина (ситуационна осведоменост)** с проекция на кибер-състоянието във всички сегменти на управление и функциониране на държавата, икономиката и обществото;
- Оперативна оценка на **степената на заплахата** и осигуряване на **координиран отговор и превантивни действия**;
- Координирана защита и предотвратяване на **кибер кризи**, заплахи от **хибриден характер** (кибер или хибридни войни)
- Осигуряване на устойчивост на КИС/ИКТ системите за справяне с **кризисни и бедствени ситуации** от различен характер;
- **Разпределени отговорности, автономност, обединяване и споделяне на ресурсите**, включително и от неправителствени структури;

4.4 Подобряване на взаимодействието и споделянето на информация между държава, бизнес и общество

4.4.1 Установяване на ефективни механизми за споделяне на информация и ангажираност на всички заинтересовани лица

P-P-P

ISAC (Information Sharing and Analysis Centers/Organizations)

4.4.2 Развитие на индустриален технологичен капацитет и споделени способности

P-P-P

Създаване на ефективен механизъм за споделяне на ресурси, капацитет и способности между частния, публичен и академичен сектор на базата на взаимен интерес и обща визия и стратегия за развитие – отчитане на изпреварващата роля в технологично отношение на бизнеса и необходимостта за създаване на съответна среда за развитие и подпомагане от държавата и програмите за интелигентен растеж и развитие

P-P-P

4.4.3 Фокус върху малкия и среден бизнес

4.4.4 Установяване на обща комуникационна стратегия за информираност относно кибер въздействия и противодействия

P-P-P

4.4.5 Сигурна, свободна и надеждна интернет среда

NIS Directive (EU, EP)

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТНОСНО
мерки за гарантиране на високо
общо ниво на мрежова и
информационна сигурност в Съюза

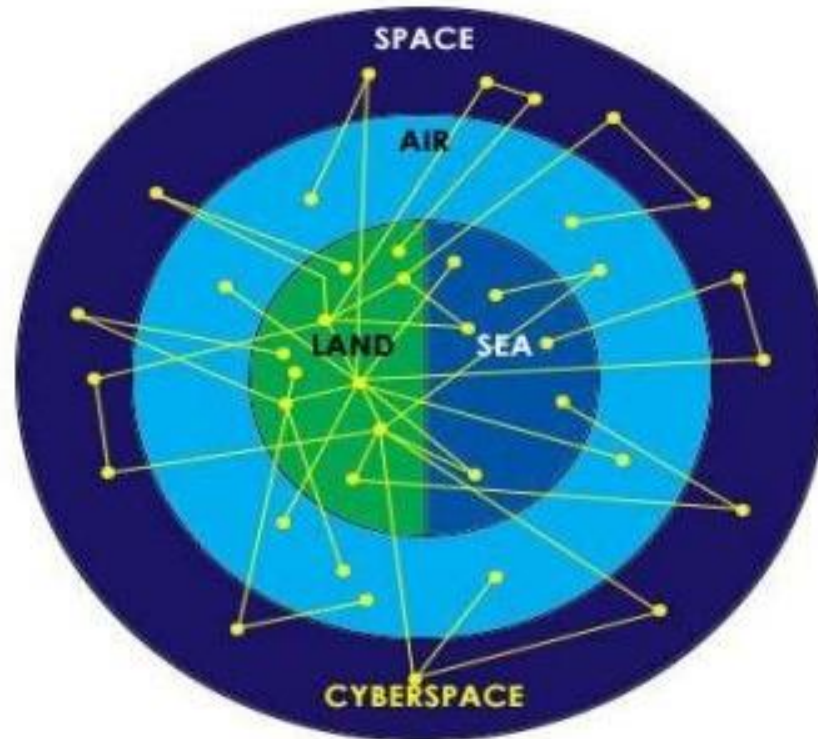
EC Directive 2016/1148/EU – Network and Information Security

- Obligations for member states: adoption of a national strategy for NIS & identification of operators of essential services
- Obligations for operators of essential services and for digital service providers
- Implementation deadline: 9 May 2018

EU General Data Protection Regulation (GDPR)

May 2018

4.8 Повишаване на осведомеността, знанията и компетентностите и развитие на стимулираща среда за изследвания и иновации в областта на кибер сигурността

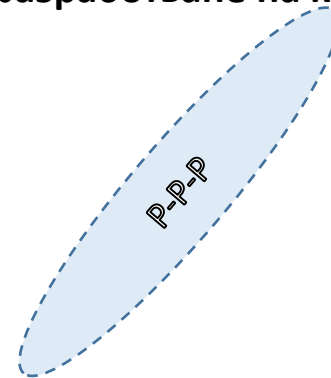
Цел 1: висока осведоменост на всички целеви групи и заинтересовани страни и еднакво разбиране и оценка за заплахите във връзка с нарастващата всеобща дигитална зависимост и необходимостта от адекватни мерки на всички нива за постигане на информационна и кибер сигурност, развитие на обща кибер култура.

Цел 2: Включване на аспекти на киберсигурността и придобиване на адекватни компетентности във всички нива и форми на образование и обучение и създаване на специалисти, подготвени кадри и лидери за сигурно и устойчиво развитие на дигиталната икономика, общество и държавно управление в цифровата ера.

Цел 3: Създаване на благоприятна среда за развитие на изследванията и иновативни приложения и превръщането на България във водещ център за разработване на кибер устойчиви системи на бъдещето.

4.8.1 Осведоменост, образование и обучение

4.8.2 Изследвания, иновации и дигитално лидерство

*“If you are not part of the solution,
you must be part of the problem”*

*Attributed to: Eldridge Clever (1969);
African proverb, others*

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ: С ВАШЕТО АКТИВНО УЧАСТИЕ!

www.CyberBG.eu

Dr. George Sharkov

National Cybersecurity Coordinator (Security Council BG), Adviser MoD

g.sharkov@mod.bg ; g.sharkov@government.bg

ESI CEE Director, CyResLab

gesha@esicenter.bg

